

8.1 Pakartokime

1. Prisiminkite lietuvių kalbos garsus. Pakartokite abėcėlę, balsius, priebalsius ir dvibalsius.

ABĖCĖLĖ

Aa, Aą, Bb, Cc, Čč, Dd, Ee, Eę, Èè, Ff, Gg, Hh, Ii, Ij, Yy, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Oo, Pp, Rr, Ss, Šš, Tt, Uu, Uų, Ūū, Vv, Zz, Žž.

Balsiai: Aa, Aą, Ee, Eę, Èè, Ii, Ij, Yy, Oo, Uu, Uų, Ūū.

Priebalsiai: Bb, Cc, Čč, Dd, Ff, Gg, Hh, Jj, Kk, Ll, Mm, Nn, Pp, Rr, Ss, Šš, Tt, Vv, Zz, Žž.

3. Išstarkite gyvūnų pavadinimus ir pasakykite, kokie dvibalsiai juose yra.

Pagal tai, kiek laiko tariame balsius, jie skirstomi į **ilguosius** ir **trumpuosius**.

Ilgieji balsiai: a, ą, e, ę, è, i, y, u, ū, o.

Trumpieji balsiai: a, e, i, u (kitų kalbų žodžiuose – o).

Du balsiai, tariami viename skiemenyje, vadinami **dvibalsiais**.

Lietuvių kalboje yra šeši dvibalsiai: au, ai, ie, uo, ui, ei.

Sausis, savaitė, diena, mėnuo, puiku, veidas.

2. Perskaitykite žodžius ir pasakykite, kokie garsai juos sudaro. Ilgieji ar trumpieji balsiai?

8.1 Pakartokime

4. Prisiminkite mišriuosius dvigarsius.

Mišriuosius dvigarsius sudaro **balsiai**

a, e, i, u ir **priebalsiai** l, m, n, r, esantys viename skiemenyje.

Keliant žodžius į kitą eilutę, raidės, žyminčios **mišriuosius**

dvigarsius, neskaidomos. !

5. Apveskite žodžius su mišriaisiais dvigarsiais.

DU GAIDELIAI

Du gaideliai,

Du gaideliai

Baltus žirnius kūlė.

Dvi vištelės,

Dvi vištelės

Į malūną vežė.

Ožys malė,

Ožys malė,

Ožka pikliavojo,

O ši trečia ožkytėlė

Miltus nusijojo.

Musė maišė,

Musė maišė,

Uodas vandens nešė.

Saulė virė,

Saulė virė,

Mėnesėlis kepė.

	L	M	N	R
A	AL	AM	AN	AR
E	EL	EM	EN	ER
I	IL	IM	IN	IR
U	UL	UM	UN	UR

8.1 Pakartokime

6. Prisiminkite, ką išmokote apie jungtukus. Įrašykite tinkamus jungtukus.

Jungtukas – kalbos dalis, kuri jungia sakinio dalis ir sakinius. Lietuvių kalboje dažniausiai vartojami jungtukai yra **ir, kad, bet, nes, o**.

Prieš jungtukus **ir, ar, arba** kablelių nerašome.

Ona **ir** Dalia yra draugės.

Nori obuolių **ar** kriaušių?

Skaitysiu knygą **arba** žurnalą.

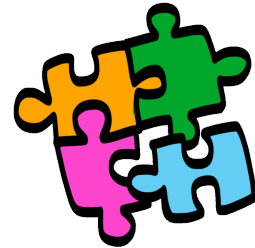
Lina _____ leva yra pusseserės.

Aš turiu dviratį, _____ Rimas turi paspirtuką.

Niekada nesakei, _____ mėgsti piešti.

Nori ledų _____ pyrago?

Nors ir labai skubėjau, _____ pavėlavau.

Bet jei prieš vienaarūšes sakinio dalis kartojasi jungtukai **ir, ar, arba**, prieš antrąjį ir kitus jungtukus rašome kablelį.

Rytoj važiuosiu **arba** pas senelius, **arba** pas tetą, **arba** pas pusseserę.

Pirkau **ir** sulčių, **ir** pieno.

Prieš jungtukus **bet, o, kad, tačiau, nes** rašome kablelius.

7. Padėkite kablelius ten, kur reikia.

Mes turime ir kamuolį ir dviratį ir raketes. Jie buvo pas senelius bet jau grįžo. Išėik į kiemą ir pasiimk arba dviratį arba paspirtuką. Imkite

šiuos karšto šokolado puodelius atsargiai nes jie yra karšti. Aš žinojau kad tu ateisi. Mes buvome išvykę bet jau grįžome. Mergaitės dainuos o berniukai deklamuos eilėraščius. Sakė kad šiandien turėtų lyti tačiau buvo puikus oras.

8.1 Pakartokime

8. Prisiminkite el. laiško rašymo taisykles.

El. pašto adresas turi būti aiškus, lengvai įsimenamas ir suprantamas kitiems. Nenaudokite savo gimimo datos.

Kam laukelis – įveskite visų gavėjų, kuriems pranešimas yra skirtas, el. pašto adresus.

Tema – jei norite, kad jūsų el. laiškas atkreiptų gavėjo dėmesį, tema turėtų būti trumpa, glausta ir tiksli.

Pavyzdžiui:

- Kinas lapkričio 27 d.
- Ekskursija į Trakus
- Futbolo treniruotė
- Gimtadienio šventė

El. laiško turinys – rašydami tekstą, laikykitės taisyklingos kalbos, rašybos ir mandagumo taisyklių.

Nenaudokite santrumpų, nebent jos yra labai gerai žinomos, pavyzdžiui, LT, EU, CM.

